

mun. Chișinău, str. Nicolae Zelinski 13
Republica Moldova

MD-2032, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jcc@justice.md

Chisinau city, Nicolae Zelinski nr. 13 street
Republic of Moldova

MD-2032, tel. (+373 22) 52 20 21,
tel./fax (+373 22) 52 20 21, e-mail: jcc@justice.md

Inregistrat
cu însc. Nr. 2917 din 11.2021
Nr. dos. 2i-83-10/2020

Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

Judecătoria Chișinău/sediul Central/ Vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate depusă de administratorul Iovu Oleg al debitorului Societatea cu răspundere limitată "Comalion LCA", în proces de insolabilitate, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul procesului de insolabilitate al S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg împotriva lui Platica Grigore, și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, declararea rezoluțiunii contractului, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată în vederea examinării sesizării privind excepția de neconstituționalitate.

Anexă: copia încheierii pe 4 file;

cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate cu anexe pe 56 (cinci zeci și șase) file.

PREȘEDINTELE INTERIMAR
AL JUDECĂTORIEI CHIȘINĂU

NICOLAE ȘOVA

10:00
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 261 g
" 29 " 11 2021

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

Ridică în fața instanței de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central
Dosar nr.: 2-20060907-12-2-05062020
Judecătorul: Iordachi Natalia

A. AUTORUL EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Denumire și sediu: SRL „Comalion LCA”, str. Constantin Brâncuși 110, ap. 53

2. Numărul și data înregistrării: IDNO 1003600071505

3. Numele administratorului: Administratorul insolabilității Iovu Oleg

5. Reprezentant -

6. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată) -

7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate) -

B. INFORMAȚII PERTINENTE DESPRE CAZUL DEDUS JUDECĂȚII INSTANȚEI DE DREPT COMUN

La data de 04.06.2020, Reclamantul S.R.L. „Comalion LCA” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Pârâților Negară Ivan, Platica Grigore privind constatarea nulității, declararea rezoluțiunii, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Centru nr. 2-8931/20 din data de 10.06.2020, cererea de chemare în judecată a Reclamantului a fost acceptată spre examinare.

În cadrul ședinței de judecată din 28 ianuarie 2021, reprezentanții Pârâților au solicitat strămutarea cauzei intentate la cererea de chemare în judecată menționată la instanța de insolabilitate.

În cadrul aceleiași ședințe din 28.01.2021, de către instanță a fost pusă în discuție cererea de strămutare depusă de către Pârâți.

Reluând sumar argumentele Pârâților, aceștia au invocat că examinarea cererii de chemare în judecată depusă de către Reclamant ține de competența exclusivă a instanței de insolabilitate, or, în opinia acestora, litigiul aflat pe rolul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, este unul ce ține de masa debitoare. În acest sens, Pârâții au făcut referire la prevederile art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității, conform căruia, *„Instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă”*.

Ulterior, expunându-și în mod verbal poziția sa vizavi de cererea de strămutare depusă de Pârâți, reprezentantul Reclamantului a solicitat respingerea cererii ca fiind una vădit neîntemeiată.

În special, reprezentantul Reclamantului a invocat faptul că litigiul deferit judecătii nu este unul care ține de masa debitoare și că Pârâții au făcut în mod intenționat abstracție de definiția legală a masei debitoare, prevăzută la art. 2 din Legea insolabilității: *„masă debitoare – bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea*

debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită”.

În urma audierii explicațiilor participanților la proces, instanța de judecată a anunțat amânarea deliberării și emiterii încheierii în legătură cu cererea de strămutare pentru data de 03.02.2021, ora 10:30.

În acest sens, subliniem că la data de 02.02.2021, de către Reclamant a fost depusă o cerere de reluare a examinării cererii de strămutare, reieșind inclusiv din faptul că la ședința din 28.01.2021 Reclamantului nu i s-a oferit posibilitatea de a prezenta instanței de judecată un set de soluții jurisprudențiale, care reiau și confirmă raționamentele enunțate de către Reclamant privind netemeinicia cererii de strămutare.

Cu toate acestea, la data de 03.02.2021, instanța de judecată **nici măcar nu a pus în discuție cererea de reluare a examinării depuse de către Reclamant**, și în urma deliberării a emis încheierea nr. 2-8931/20 din 03.02.2021, prin care a dispus admiterea cererii Pârâților și strămutarea cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depuse de către S.R.L. „Comalion LCA” împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan la Judecătoria Chișinău, sediul Central, în favoarea instanței de insolabilitate, pe rolul căreia se află cauza de insolabilitate intentată în privința S.R.L. „Comalion LCA”.

Ulterior, instanța de insolabilitate a acceptat cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depuse de către S.R.L. „Comalion LCA” împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan (nr. dosar 2-20060907-12-2-05062020) și a fixat ședința de judecată pentru data de 28.04.2021, ora 11:30. Ședința respectivă nu a avut loc din motivul regimului special în care activa Judecătoria Chișinău.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității:

- sintagma folosită în prevederea art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității: **„a litigiilor ce țin de masa debitoare”** – care nu prezintă o suficientă claritate în privința categoriilor de litigii ce țin de masa debitoare la care face referire sintagma în cauză: de menținere a masei debitoare sau de întregire a masei debitoare;
- termenul **„poate”** din prevederile art. 104 alin. (1) și ale art. 105 alin. (1) din Legea insolabilității, care nu prezintă o suficientă claritate și previzibilitate.

*„Articolul 5. Competența instanței de judecată
[...] (2) Instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă. [...]”*

*„Articolul 104. Anularea unor acte juridice
(1) După intentarea procedurii de insolabilitate, administratorul/ lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, **poate** introduce în instanța de insolabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării următoarelor acte juridice: [...]”*

„Articolul 105. Anularea unor acte juridice încheiate cu persoanele afiliate

(1) După intentarea procedurii de insolvabilitate, administratorul/ lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării actelor juridice încheiate de debitor în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive, dacă acestea sunt în dauna intereselor creditorilor, cu următoarele persoane: [...]”

Prevederile legale actuale nu conferă o claritate de procedură, or, folosirea sintagmei „a litigiilor ce țin de masa debitoare” și a termenului „poate” vine în contradicție cu principiile constituționale, limitând drepturile și libertățile cetățeanului. Lipsa reglementărilor necesare care să asigure corecta înțelegere a termenilor utilizați și perceperea de către justițiabili a spiritului legii și a intenției legiuitorului la momentul adoptării textului menționat sunt în contradicție cu prevederile art. 4, 16, 20, 23, din Constituția RM.

D. LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. Prevederi relevante ale Constituției

Articolul 1

Statul Republica Moldova

- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

- (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei ... Hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală

ARTICOLUL 1 Obligația de a respecta drepturile omului Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13

Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau lege.

4. Prevederi relevante din Codul de procedură civilă

Articolul 2

Legislația procedurală civilă

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.*

Articolul 5

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Articolul 6

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime

Instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Articolul 19

Înfăptuirea Justiției numai în instanță judecătorească

(1) În cauzele civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

(1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 32

Imutabilitatea competenței jurisdicționale

3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau lege.

4. Prevederi relevante din Codul de procedură civilă

Articolul 2

Legislația procedurală civilă

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.*

Articolul 5

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Articolul 6

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime

Instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Articolul 19

Înfăptuirea justiției numai în instanță judecătorească

- (1) În cauzele civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

- (1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 32

Imutabilitatea competenței jurisdicționale

- (1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătoria în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Articolul 43

Strămutarea cauzei

- (1) Cauza pe care instanța a reținut-o spre judecare, cu respectarea normelor de competență, se soluționează de aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.
- (2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:
- a) pîrîtul, al cărui domiciliu nu era cunoscut, cere strămutarea cauzei la instanța de la domiciliul său atestat prin dreptul de proprietate, calitatea de locatar sau viza de reședință;
 - b) cauza a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională;
 - c) ambele părți solicită strămutarea cauzei la instanța de la locul aflării majorității probelor;
 - d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă;
 - e) există motive pentru măsuri de securitate publică;
 - f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de alitatea participanților la proces;
 - g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece cauza nu poate funcționa timp îndelungat.

5. Prevederi relevante ale Legii Insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012

Articolul 1

Scopul și domeniul de reglementare

- (4) Procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 5

Competența instanței de judecată

[...]

- 2) Instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.
- (5) Principalele competențe ale instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sînt:
- a) pronunțarea motivată a hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate și, după caz, de intrare în insolvabilitate atît prin procedura falimentului, cît și prin procedura de restructurare a debitorului;
 - b) examinarea obiecțiilor debitorului împotriva cererii introductive a creditorilor și judecarea obiecțiilor creditorilor împotriva intentării procedurii;
 - c) desemnarea administratorului provizoriu și fixarea remunerației lui, desemnarea administratorului insolvabilității sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura pînă la confirmarea ori, după caz, pînă la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum și stabilirea atribuțiilor lui pentru această perioadă;
 - d) destituirea sau acceptarea cererii de demisie a administratorului insolvabilității/lichidatorului;
 - e) ridicarea dreptului debitorului de a își mai conduce activitatea;

- f) tragerea la răspundere a membrilor organelor de conducere care au contribuit la insolvabilitatea debitorului, precum și sesizarea organelor de urmărire penală în legătură cu faptele reprobabile săvârșite de aceștia;
- g) judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolvabilității/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului;
- h) soluționarea contestațiilor debitorului, ale comitetului creditorilor ori ale oricărei persoane interesate împotriva măsurilor luate de administratorul provizoriu, de administratorul insolvabilității/lichidator;
- i) confirmarea planului procedurii de restructurare sau, după caz, de lichidare după votarea lui de către creditorii;
- j) soluționarea cererii depuse de administratorul insolvabilității sau de comitetul creditorilor privind încetarea procedurii de restructurare și intrarea în faliment;
- k) examinarea raportului administratorului provizoriu, cel al administra-torului insolvabilității/lichidatorului;
- l) anularea hotărârii adunării creditorilor și a comitetului creditorilor;
- m) ridicarea sechestrelor de pe patrimoniul debitorului și anularea altor măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvabilității și/sau a lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare, aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens;
- n) pronunțarea hotărârii de încetare a procesului;
- o) alte competențe stabilite de prezenta lege și de Codul de procedură civilă. [...]

Articolul 104.

Anularea unor acte juridice

- (1) După intentarea procedurii de insolvabilitate, administratorul/ lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, poate introduce în instanța de insolvabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării următoarelor acte juridice:
- a) orice act juridic încheiat de către debitor în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive cu intenția de a împiedica, a întârzia sau a complica posibilitatea de stingere a creanțelor creditorilor, care a afectat drepturile creditorilor;
 - b) transferurile de bunuri sau asumarea de obligații cu titlu gratuit din partea debitorului, făcute în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive, cu excepția asumării unor obligații morale sau a actelor pentru binele public (de sponsorizare) în care generozitatea donatorului este proporțională patrimoniului său;
 - c) transferurile de bunuri sau asumarea de obligații de către debitor, făcute în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive, în care prestația debitorului este vădit mai mare decât cea primită;
 - d) transferurile de bunuri de la debitor către un creditor, efectuate în ultimele 6 luni precedente înaintării cererii introductive, care au avut ca efect creșterea sumei pe care creditorul ar urma să o primească în cazul lichidării debitorului;
 - e) transferurile de bunuri de la debitor către un creditor, efectuate în ultimele 6 luni precedente înaintării cererii introductive, la care creditorul nu avea dreptul sau care s-au făcut pentru stingerea unei datorii care nu ajunseră la scadență;
 - f) acordarea gratuită a unui gaj sau a unei ipotecă, a oricărei alte garanții pentru o creanță care era neasigurată în ultimele 6 luni precedente înaintării cererii introductive sau pentru o creanță a unui acționar sau asociat al debitorului în perioada indicată la art. 105;
 - g) orice acte încheiate și garanții acordate de către debitor după înaintarea cererii introductive. [...]

Articolul 105.

Anularea unor acte juridice încheiate cu persoanele afiliate

- (1) După intentarea procedurii de insolabilitate, administratorul/ lichidatorul sau oricare creditor care are interes legitim, cu acordul administratorului/lichidatorului, poate introduce în instanța de insolabilitate acțiuni (inclusiv acțiuni reconvenționale) în vederea anulării actelor juridice încheiate de debitor în ultimii 2 ani precedenți înaintării cererii introductive, dacă acestea sunt în dauna intereselor creditorilor, cu următoarele persoane:
- a) cu un asociat în comandită sau cu un asociat care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului, atunci când debitorul este societate în comandită sau societate în nume colectiv;
 - b) cu un asociat (acționar) care deține cel puțin 20% din capitalul social al debitorului, atunci când debitorul este societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată;
 - c) cu o persoană care se încadrează în prevederile art. 247 alin. (1);
 - d) cu un coproprietar – asupra unui bun comun indivizibil;
 - e) cu administratorul sau lichidatorul;
 - f) cu soțul, rudele și afinii de gradul întâi și doi ai persoanei fizice care cade sub incidența lit. a)–e), cu soțul acestor rude și afini;
 - g) cu persoana juridică în care persoana fizică care cade sub incidența lit. a)–e) și/sau persoanele afiliate acesteia fie dețin mai mult de 20% din capitalul social sau din drepturile de vot, fie sunt membri ai organului de conducere. [...]

5. Prevederi relevante ale Legii cu privire la actele normative nr. 100 din 22.12.2017

Articolul 3.

Principiile activității de legiferare

- (1) La elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:
- a) constituționalitatea;
 - b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale;
 - c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente;
 - d) oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice;
 - e) asigurarea transparenței, publicității și accesibilității;
 - f) respectarea ierarhiei actelor normative.
- (2) La elaborarea unui act normativ care reglementează activitatea de întreprinzător se respectă principiile stabilite de Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.
- (3) Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene. [...]

Art. 54

Limbajul, ortografia și punctuația actului normativ

- (1) Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli:
- a) conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație; [...]
 - h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică. Dacă un termen este polisemantic, sensul în care este folosit trebuie să decurgă cu claritate din text. [...]

E. EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

A. Pretinsa încălcare a articolului 1 alin. (3), 23 din Constituție

Unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului și ale statului de drept, reiterat constant în jurisprudența Curții Constituționale și care se desprinde din spiritul articolului 1 alin. (3) din Constituție îl constituie principiul legalității.

Atât instanța de contencios constituțional națională cât și Curtea Europeană, care constituie o instanță constituțională la nivelul întregii Europe, au statuat în jurisprudență că: „noțiunea de „lege” implică respectarea cerințelor calitative, îndeosebi cele privind accesibilitatea, claritatea și previzibilitatea”.

Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor (HCC 13/2015, par. 108).

Curtea menționează că dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, prevăzut de articolul 23 din Constituție, implică adoptarea de către legislator a unor reguli procedurale clare, în care să se prescrie cu precizie condițiile și termenele în care justițiabilii își pot exercita drepturile. Legea trebuie să respecte standardul calității.

În acest sens, Curtea reține că, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate (accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea), norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei într-o anumită situație, persoana poate pretinde în mod justificat că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o asemenea interpretare, norma care nu corespunde criteriilor clarității este contrară articolului 23 din Constituție, care statuează obligația statului de a garanta fiecărui om dreptul de a-și cunoaște drepturile.

În acest context, Curtea reține că conținutul actului normativ trebuie să-i permită persoanei interesate să prevadă în mod rezonabil conduita pe care trebuie să o adopte, claritatea și previzibilitatea fiind elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe.

Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. În special, o normă este previzibilă atunci când oferă o anume garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza *Amann vs. Elveția*, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza *Silver și alții v. Regatul Unit*, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să

corespundă exigențelor de calitate. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

Astfel, Curtea subliniază că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative.

Examinând prevederea legală al cărei control de constituționalitate se solicită în raport cu celelalte reglementări existente, observăm că aceasta nu corespunde exigențelor de previzibilitate și claritate.

Or, în contextul prevederilor enunțate, justițiabilul nu poate să cunoască dacă textul legal de la art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din Legea insolvenței vine să contureze, încă odată, dreptul acestuia la acces în justiție și anume, dreptul de a înainta o acțiune în instanță, sau acest termen „poate” se referă la competența alternativă a instanței, în sens, că justițiabilul are dreptul să aleagă instanța în care să se adreseze, după caz, având posibilitatea să se adreseze în instanța de judecată de drept comun sau în instanța de insolvență. Termenul „poate” din textul de lege menționat se referă la disponibilitatea în drepturi a justițiabilului, sub aspectul dreptului de a intenta un proces civil, însă competența instanței de insolvență este una excepțională în acest caz și prevederile menționate trebuie interpretate în coroborare cu prevederile art. 5 alin. (2) din Legea insolvenței, prevedere care însuși nu respectă regulile cu privire la claritatea unui text de lege. Prin urmare, vom demonstra detaliat în ce constă incertitudinea și imprevizibilitatea termenului „poate”, utilizat în textul art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din legea insolvenței.

1. În ipoteza în care termenul „poate” este utilizat pentru accentuarea dreptului subiecților de a accede la o instanță, acesta urmează a se interpreta în sensul că justițiabilul are dreptul subiectiv de a sesiza instanța de insolvență privind litigiile enumerate în cazul în care se întrunesc condițiile enumerate la art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din Legea insolvenței. Prin urmare, în această ipoteză, termenul „poate” este folosit pentru a reaminti și reaccentua faptul că subiectul acestor prevederi poate să introducă acțiuni în instanța de insolvență sau poate să nu introducă acțiuni în instanța de insolvență. Acest termen poate se referă la dreptul discreționar procesual civil al justițiabilului privind disponibilitatea în drepturi. La concret, în această ipoteză, termenul „poate” ar face referire la posibilitatea subiecților de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune liber de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, acțiuni pe care nu le poate face instanța de insolvență sau instanța de drept comun din oficiu. În această ipoteză, incertitudinea menționată vine să dubleze prevederile legale și transformă normele menționate în norme materiale care comportă un caracter informativ asupra dreptului subiectiv aflat la îndemâna justițiabilului în cazul în care acesta a fost încălcat.
2. În ipoteza în care termenul „poate” este utilizat pentru delimitarea competenței alternative de cea excepțională a instanței de insolvență, devin neclare situațiile în care se aplică prevederile art. 5 alin. (2) și art. 5 alin. (5) lit. g) din Legea insolvenței. Potrivit art. 5 alin. (2) din legea insolvenței, *„Instanța de insolvență dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvență, a litigiilor ce țin de masa debitoare.”* Iar potrivit art. 5 alin. (5) lit. g) din legea insolvenței, *„Principalele competențe ale instanței de insolvență în cadrul prezentei legi sînt: g) judecarea acțiunilor introduse de administratorul insolvenței/lichidator privind nulitatea actelor juridice încheiate de către debitor anterior intentării procesului;”*

Astfel, termenul „poate” contestat poate fi interpretat în sensul că justițiabilul poate sesiza instanța de insolvență, dar poate sesiza și instanța de drept comun, în situațiile descrise în textul normelor

prevăzute la art. 104 alin. (1) și 105 alin. (1) din Legea insolvenței, chiar și în situațiile în care litigiile se referă la masa debitoare. Această poziție se bazează pe faptul că norma de la art. 104 și 105 din Legea insolvenței este o normă specială în raport cu norma de la art. 5 din Legea insolvenței care este o normă generală. În acest sens, incertitudinea menționată ar putea investi instanța de drept comun cu judecarea litigiilor referitoare la masa debitoare.

3. În ipoteza în care termenul „poate” este utilizat pentru delimitarea competenței alternative de cea excepțională a instanței de insolvență, dar în sens invers interpretării precedente. În această ipoteză, se conturează competența exclusivă a instanțelor de insolvență chiar și în ipoteza în care litigiul nu se referă la masa debitoare, dar sunt întrunite toate condițiile prevăzute la art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din Legea insolvenței. În această ipoteză, termenul utilizat „poate” ar face ca instanța de insolvență să fie suprasolicitată, atribuindu-i competență în a judeca inclusiv litigiile care nu se referă la masa debitoare, dar întrunesc condițiile prevăzute la art. 104 și art. 105. În această ipoteză, prezenta incertitudine va face ca termenele de judecare a insolvenței și termenele de recuperare a creanțelor creditorilor afectați să fie nejustificat prelungite din cauza numărului mare de dosare aflate în gestiunea instanțelor de insolvență.

La fel, după cum am arătat supra, este incertă și sintagma folosită în prevederea art. 5 alin. (2) din Legea insolvenței: „a litigiilor ce țin de masa debitoare”. În acest sens, este incert la ce categorii de litigii face referire sintagma în cauză: de menținere a masei debitoare sau de întregire a masei debitoare. Or, având în vedere incertitudinea existentă, apare riscul ca instanța de insolvență să capete competență exclusivă la toate categoriile de litigii în care una din părți este o persoană juridică insolventă. Astfel, menționăm faptul că este dificil a găsi categorii de litigii care nu ar avea ca scop direct sau indirect întregirea masei debitoare. Cu toate acestea, considerăm că această sintagmă nu poate investi cu competență exclusivă instanța de insolvență asupra litigiilor care au ca scop întregirea masei debitoare, or acestea se referă la bunuri care nu fac parte din masa debitoare la momentul intentării litigiului, dar reprezintă bunuri care sunt pretinse de persoana insolventă, ca fiind înstrăinate anterior intentării insolvenței sale, cu mai mult de 2 (doi) ani. Prin urmare, caracterul de bunuri care fac parte din masa debitoare este căpătat după adoptarea unei hotărâri judecătorești favorabile. În caz contrar, în ipoteza în care instanța de insolvență prin prevederea incertă este investită cu competență exclusivă la judecarea cauzelor ce țin de întregirea masei debitoare, se încalcă dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, prevăzut la art. 20 din Constituție.

Având în vedere faptul că legiuitorul a folosit termeni obscuri, care, după cum am arătat, induc în eroare justițiabilii, dând posibilitatea interpretării diametral opuse și neoferind posibilitatea cunoașterii comportamentului scontat de legiuitor la adoptarea textului legal, fără a avea alte repere care ar indica asupra modului corect de interpretare a termenului contestat, fără a respecta cerințele legale cu referire la termenii utilizați într-un text de lege, apare necesitatea implicării Curții Constituționale, în rolul său de garant al constituționalității în clarificarea incertitudinii legislative. Or, Înalta Curte nu poate ignora viciul de neconstituționalitate existent, deoarece tocmai această incertitudine este cea care generează, *eo ipso*, încălcarea dreptului constituțional al persoanei de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. La caz, și Contestatarul – „Comalion LCA” S.R.L. – se află în rol de persoană al cărei drept constituțional de a cunoaște drepturile și îndatoririle a fost încălcat prin prisma termenului incert menționat.

La caz, Judecătoria Chișinău, Sediul Centru, considerată de către Contestatar (persoană juridică insolventă) a fi competentă a judeca litigiile care nu se referă la masa debitoare a acestuia a primit spre examinare cererea de chemare în judecată privind declararea nulității unui contract de vânzare-cumpărare din 04.09.2017 încheiat între reprezentantul Contestatarului – cet. Negară Ivan și cet. Platica Grigore, precum și repararea prejudiciului cauzat. Cu toate acestea, Instanța de judecată

considerată de către Contestatar a fi competentă ulterior a strămutat cauza civilă către instanța de insolabilitate în temeiul art. 5 alin. (2), art. 104 și 105 din Legea insolabilității. Prin urmare, instanța de insolabilitate nu și-a declinat competența, primind cauza spre examinare, ceea ce a făcut ca termenul contestat să nu mai ofere garanția necesară cu privire la previzibilitatea și certitudinea sa.

Astfel, prin prisma celor elucidate, paralelismul legislativ existent generează confuzie și incertitudine pentru destinatarii legii. Acest paralelism urma a fi înlăturat de către legiuitor la etapa la care a fost adoptată Legea insolabilității. Conform jurisprudenței constante a CEDO, incertitudinea juridică este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului. De asemenea, termenul neclar contestat face ca instanțele judecătorești să aplice în mod neuniform și să interpreteze greșit și diferit textul de lege.

În acest sens, Curtea Europeană a recunoscut, în cauza *Baydar v. Olanda*, 24 aprilie 2018, § 47, faptul că asigurarea aplicării uniforme și a interpretării corecte a legilor de către instanțele supreme ale unui stat reprezintă un scop legitim compatibil cu Convenția.

În virtutea art. 134 al Constituției, Curtea Constituțională garantează supremația acesteia, ceea ce presupune, printre altele și controlul conformității întregului drept cu Constituția.

B. Pretinsa încălcare a art. 20 din Constituție

Potrivit al acestui articol, *„Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime”*, prin urmare, *„nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”*

Astfel, instanțele de judecată, făcând uz de incertitudinea legislativă și folosirea termenilor obscuri din textul legii, ar putea, la fel cum s-a întâmplat în speță, să își delege competența de a judeca cauza către o altă instanță, în mod nejustificat.

Astfel, am demonstrat cum sintagma *„a litigiilor ce țin de masa debitoare”* din conținutul art. 5 alin. (2) și termenul „poate” din textul de lege a art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din Legea insolabilității a servit pretext pentru strămutarea cauzei de la o instanță specializată în materie civilă la o instanță specializată în insolabilitate.

Considerăm că această situație servește suficient pretext pentru a constata neconstituționalitatea textelor de lege obscure reieșind din următoarele argumente.

Sintagma utilizată *„a litigiilor ce țin de masa debitoare”* din art. 5 alin. (2) din Legea insolabilității și termenul „poate” din art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din Legea insolabilității nu trebuie interpretate ca un termen care investesc instanța de judecată cu putere care excede cadrul legal general. De asemenea, aceștia nu pot modifica sau concretiza competența jurisdicțională a instanțelor, or, în asemenea situații, aceasta reprezintă o ingerință în dreptul la acces la justiție garantat de Constituție și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Legea insolabilității, care include textele criticate, constituie un ansamblu de norme juridice care contribuie la respectarea drepturilor participanților la circuitul civil prin declanșarea unor proceduri colective de satisfacere a creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului insolabil. Cuprinzând un domeniu vast, complex și dinamic al relațiilor sociale, legislatorul a reglementat

detaliat procedura de insolvabilitate, competențele instanței, drepturile și obligațiile participanților, regimul bunurilor incluse în masa debitoare, precum și alte relații sociale specifice. Prevederile Legii insolvabilității se interpretează și se aplică în coroborare unele cu altele pentru a asigura atât caracterul unitar al procedurilor speciale reglementate, cât și eficiența actului de justiție (DCC nr. 150 din 26 decembrie 2019, §23-24).

Din motivul că astfel de acte juridice ar putea fi de natură să afecteze patrimoniul debitorului insolvabil, legislatorul a înzestrat administratorul insolvabilității și/sau lichidatorul cu competența de a contesta în instanță unele acte juridice și a demonstra că ele sunt fictive, frauduloase, cu titlu gratuit sau prestația debitorului a fost vădit mai mare decât cea primită, etc., pentru a restabili echilibrul relațiilor patrimoniale și a întreprinde măsurile legale necesare pentru a majora masa debitoare și a executa cât mai deplin creanțele creditorilor celui insolvabil.

În jurisprudența sa, Curtea a reținut că strămutarea nu este o procedură de soluționare în fond a cauzei, ci o procedură specială, care ține de buna administrare a justiției. În speță, termenul incert „poate” a servit temei de a dezinvesti cu competență jurisdicțională instanța sesizată – Judecătoria Chișinău Sediul Centru – și a atribui competența jurisdicțională de examinare a cauzei unei instanțe necompetente din punct de vedere jurisdicțional, dar care, formal, ar întruni condițiile prevăzute de textul de lege contestat. Prin urmare, atestăm că, în speță, procedura de strămutare nu a îmbrăcat forma unui contencios care să reclame un tratament jurisdicțional, dar nici nu a mers vorba despre o chestiune de administrare a actului de justiție. Această strămutare a reprezentat un abuz de drept admis în contextul obscurității termenului „poate” din prevederile art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din Legea insolvabilității.

Prin urmare, în Decizia nr. 109 din 10.10.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 118g-2019 la pct. 18, Curtea Constituțională a reconfirmat că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legislator cu respectarea anumitor exigențe. *Per a contrario*, dacă cadrul legal stabilit de legislator nu respectă exigențele impuse cu referire la calitatea textelor de lege, nu poate avea loc exercitarea unui anumit drept de către titularul său într-un anumit cadru legal, or, acest cadru legal este incert și nu conturează limitele drepturilor titularului.

F. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate reprezintă un instrument de apărare a drepturilor și a libertăților fundamentale și poate fi ridicată doar ca un incident în cadrul examinării acțiunii principale. Prin urmare, norma contestată trebuie să aibă incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 78).

În contextul celor expuse mai sus, solicit Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității asupra sintagmei „a litigiilor ce țin de masa debitoare” utilizată în cadrul art. 5 alin. (2) și asupra termenului „poate” utilizat în cadrul art. 104 alin. (1) și art. 105 alin. (1) din Legea insolvabilității raportate la prevederile art. 1 alin. (3), art. 20 și art. 23 din Constituție.

G. LISTA DOCUMENTELOR RELEVANTE (DACĂ ESTE CAZUL)

Decizia nr. 150 din 26.12.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 182g/2019;

Decizia nr. 109 din 10.10.2019 de inadmisibilitate a sesizării nr. 118g-2019;

Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

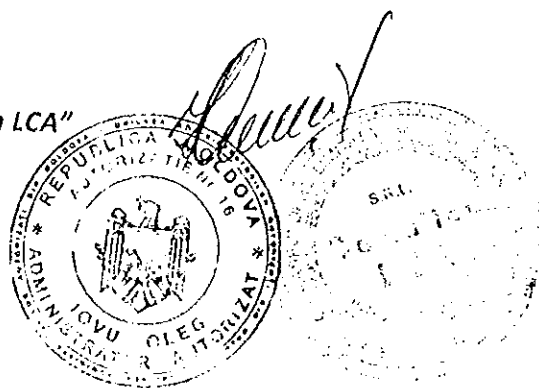
H. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII**DECLARAȚIE**

Subsemnatul Oleg Iovu, Administrator al Insolvabilității, acționând în interesele SRL „Comalion LCA”, declar pe propria onoare că informațiile prezentate în prezenta sesizare în fața Curții Constituționale sunt veridice.

Cu respect,

Oleg Iovu,

Administratorul Insolvabilității SRL „Comalion LCA”

ÎNCHEIERE

19 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Central

În componența:

Președintele ședinței:

Judecător

Grefier

Natalia Iordachi

Vasile Șeptelici

Examinînd în ședință publică, în cadrul dosarului de insolvență intentat la cererea depusă de administratorul insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, declararea rezoluției contractului, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată, cererea administratorului insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și,

A constatat:

La data de 04.06.2020 administratorul insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, declararea rezoluției contractului, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 10.06.2020 a fost primită în procedură cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, declararea rezoluției contractului, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 03 februarie 2021 a fost admisă cererea reprezentanților părților, Comanici Inga și Coptu Sergiu cu privire la strămutarea după competență a cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, declararea rezoluției contractului, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată, instanței specializată în materie de insolvență. S-a strămutat cauza civilă intentată la cererea administratorului insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, declararea rezoluției contractului, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată, în favoarea instanței de insolvență din cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Central, pe rolul căreia se află procedura de insolvență reclamantei S.R.L. "Comalion LCA".

Ulterior, prin încheierea președintelui Judecătorei Chișinău, Radu Țurcanu, din 15.02.2021 a fost supusă redistribuirii cauza nr. 2-8931/2020, la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan cu privire la constatarea nulității actelor juridice, declararea rezoluției contractului, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată, prin intermediul Programului integral de gestionare a dosarelor, judecătorului din cadrul Judecătorei Chișinău sediul Central, în procedura căruia se află cauza privind intentarea procesului de insolvență față de S.R.L. "Comalion LCA", cauza fiind repartizată la data de 16.02.2021 judecătorului Natalia Iordachi.

Prin încheierea Judecătorului Judecătorei Chișinău sediul Central Natalia Iordachi din 19 februarie 2021, ședința de judecată a fost fixată pentru 28.04.2021, iar ulterior a fost amânată pentru 21.07.2021 pe motiv că conform dispoziției Președintelui, instanța activa în regim special, iar ulterior amânată la cererea participantului.

La data de 08 octombrie 2021, administratorul insolvenței S.R.L. "Comalion LCA", Iovu Oleg, a depus cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizare a Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității sintagmei "a litigiilor ce țin de masa debitoare" din cadrul art. 5 alin. (2) din Legea insolvenței și a cuvântului "poate" din cadrul art. 104 și art. 105 din Legea insolvenței, ce urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului S.R.L. „Comalion LCA”, avocatul stagiar, Dimitraș Marcel a solicitat strămutarea cauzei la instanța de drept comun. Totodată, a solicitat ca la soluționarea acestui demers să fie ridicată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.5 alin.(2), art.104, 105 Legea insolvenței, întrucât aceste norme urmează a fi aplicate la soluționarea demersului de strămutare a cauzei și de stabilire a instanței competente.

În ședința de judecată reprezentantul pârților Platica Grigore și Negară Ivan, în baza mandatului Comanici Inga a declarat că este dreptul părții de a solicita ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar a admite demersul, de a ridica excepția de neconstituționalitate și de a remite Curții Constituționale sesizarea, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat următoarele: "82. (Judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării

sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. 83. Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Respectiv, instanța de insolabilitate nu se va expune asupra temeiniciei sesizării, dar urmează să analizeze dacă sunt întrunite condițiile expuse mai sus.

În acest context, instanța menționează că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Reclamantul solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.5 alin.(2) Legea insolabilității și a cuvântului ”poate” din cadrul art. 104 și art. 105 din Legea insolabilității, ce urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul autorului sesizării constituie obiect al controlului de constituționalitate.

Demersul cu privire la strămutarea cauzei după competență la judecătoria Chișinău sediu Centru și ridicarea excepției de neconstituționalitate la soluționarea acestuia a fost ridicată de SRL Comalion LCA, care are calitatea de reclamant în proces.

Instanța constată că anterior, prezenta cauză a fost primită pe rol de judecătoria Chișinău sediu Centru, iar ulterior prin încheierea din 03 februarie 2021, la demersul pârșilor a fost strămutată la judecătoria Chișinău sediu Central, pe motiv că prezenta acțiune este un litigiu ce se referă la masa debitoare și conform prevederilor art.5 alin.(2) Legea insolabilității, este de competența instanței de insolabilitate.

La soluționarea demersului de strămutare înaintat de reclamantul SRL Comalion LCA, instanța de insolabilitate urmează să decidă dacă ridică sau nu conflict de competență în fața Curții de Apel Chișinău și respectiv urmează să aplice prevederile art.5 alin.(2) și alin.(5) lit.g), art.104, 105 Legea insolabilității.

Respectiv, prevederile art.5 alin.(2), art.104, 105 Legea insolabilității, controlul constituționalității cărora se solicită, urmează a fi aplicate la soluționarea demersului de strămutare.

Instanța constată că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile în privința cărora se solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Prin urmare, instanța de insolabilitate constată că sunt întrunite condițiile prevăzute de art.12/1 alin.(2) CPC și având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța admite solicitarea și ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.5 alin.(2) Legea insolabilității și a lexemului "poate" din art.104 alin.(1) și art.105 alin.(1) Legea insolabilității.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității, art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

dispune:

Se admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de administratorul insolabilității SRL Comalion LCA Iovu Oleg în carul examinării cauzei intentate la cererea de chemare în judecată depusă de administratorul insolabilității SRL Comalion LCA Iovu Oleg împotriva lui Platica Grigore și Negară Ivan cu privire la anularea actelor.

Se ridică excepția de neconstituționalitate în vederea efectuării controlului constituționalității prevederilor art.5 alin.(2) Legea insolabilității și a lexemului "poate" din art.104 alin.(1) și art.105 alin.(1) Legea insolabilității, sub aspectele invocate în sesizare.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea și cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, pentru a fi examinate conform competenței.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător /semnătura/

Natalia Iordachi

Copia corespunde originalului
Judecător

Natalia Iordachi